

PÁLYÁZAT

az Ócsai Bolyai János Gimnázium
intézményvezetői beosztásának ellátására

Azonosító szám: TK/126/HR/00609-2/22

Készítette:
Rózsa László

Ócsa, 2022. március 30.

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	3
2. SZAKMAI HELYZETELEMZÉS	5
2.1 AZ ISKOLA MÚLTJA ÉS JELENE.....	5
2.2 AZ ISKOLA DIÁKJAI.....	6
2.2.1 Szociális háttér	7
2.2.2 Tehetséggondozás, felzárkóztatás.....	8
2.2.3 Mérés-értékelési eredmények.....	8
2.2.4 Iskolai közösségek	12
2.3 KÉPZÉSI RENDSZER.....	14
2.4 BEISKOLÁZÁS	15
2.5 SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	17
2.5.1 Tantestület.....	17
2.5.2 Nevelést és oktatást közvetlenül segítők	21
2.5.3 Technikai dolgozók.....	21
2.6 TÁRGYI FELTÉTELEK	22
2.7 AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATAI	24
3. VEZETŐI PROGRAM	27
3.1 A GIMNÁZIUM ARCULATA	27
3.2 A BOLYAI PEDAGÓGIAI JÖVŐJÉRŐL.....	30
3.2.1 Személyi feltételek.....	30
3.2.2 Nevelést és oktatást érintő kérdések.....	31
3.2.3 Diákélet a gimnáziumban.....	33
3.3 TÁRGYI FELTÉTELEK JAVÍTÁSA	34
3.4 A KAPCSOLATRENDSZER FEJLESZTÉSE.....	37
4. ÖSSZEGRZÉS	39
5. MELLÉKLETEK	40

1. Bevezetés

Friss diplomásként 1994 szeptemberében az ócsai gimnáziumban kezdtem el dolgozni, és azóta is itt tanítok. Elmondhatom, hogy a Bolyai nekem több, mint egy munkahely. Az elmúlt évek alatt itt válhattam igazi tanárrá. A kollégák, az iskola vezetősége és nem utolsósorban a diákság olyan támogatást, erőt és biztatást adott, melyek mind a mai napig segítenek a munkámban, a feladataim maradéktalan elvégzésében, és hogy hivatásként tudjak tekinteni pedagógusi tevékenységemre.

A 2022 szeptemberében induló tanév már a 29. tanévem lesz pedagógusként. Ezek alatt az évek alatt taníthattam mindkét szakomat, kétszer lehettem osztályfőnök és a tanári munkám mellett az iskola rendszergazdai teendőit is elláttam több, mint tíz évig. 2013-tól intézményvezető-helyettesi feladatokkal bíztak meg, 2020-tól pedig mint mesterpedagógus, digitális szaktanácsadóként is segítem a környék pedagógusainak a munkáját.

A gimnáziumhoz más szálak is kötnek. Feleségem – aki szintén a gimnázium tanára, – harminc éve tanít matematikát és folyamatosan lát el osztályfőnöki feladatokat. Mindkét gyermekem itt végzett a Bolyaiban és azt hiszem, nagyon jó alapokat kaptak. Jelenleg mindketten egyetemi tanulmányaikat végzik.

Intézményvezetőként elsődleges célom, hogy a Bolyai továbbra is egy jó választás legyen a továbbtanuló hatodikos és nyolcadikos diákok számára, akik szeretnék családiás légkörben tanulni négy, illetve hat éven keresztül, hogy majd az érettségit követően a felsőoktatásban folytathassák tanulmányaikat. Szeretném, ha jó emberként, megfelelő erkölcsi értékekkel rendelkezve kerülnek ki a gimnáziumból, akikre a társadalom építhet és hasznos tagjai lehetnek a közösségnek. Mindez persze nem megy az itt dolgozók nélkül. Nagy szükség van a motivált, anyagilag és erkölcsileg is megbecsült munkaerőre: tanárookra, oktatást-nevelést közvetlenül segítőkre és a technikai dolgozókra egyaránt. Fontos, hogy a gyerekeink nevelésével és oktatásával foglalkozó pedagógusok megfelelő környezetben dolgozhassanak, hogy jól érezzék magukat az intézményben, hiszen csak így tudnak hatékony és eredményes munkát végezni.

Amikor a településre kerültem, senkit sem ismertem. Az itt eltöltött időszak alatt viszont sok emberrel kerültem kapcsolatba, több intézménybe, szervezethez sikerült eljutnom és ismeretségeket kötöttem. A feladataim elvégzése is segítette ezen kapcsolatok kiépítését (pl.: a Kormányhivatallal az emelt szintű érettségik megszervezése miatt, vagy a szaktanácsadás révén a környező iskolákkal).

Az elmúlt 28 év alatt sikerült megismernem a gimnázium működését, az ellátandó feladatokat, problémákat, nehézségeket. Ismerem és nagyra becsülöm azt itt dolgozókat, értékelem kitartásukat, és hiszem, hogy a továbbiakban is számíthatok munkájukra. Bízom benne, hogy együtt képesek leszünk megoldani az előttünk álló feladatokat, könnyebben átvészeljük a nehézségeket és biztosítani tudjuk, hogy továbbra is egy értékteremtő, megújulni képes iskola legyünk. Remélem, hogy megbízásom esetén lehetőségem lesz arra, hogy még többet tehessek a Bolyaiért.

A következőkben megfogalmazott helyzetelemzést és vezetői programot az eddigi gimnáziumi pályafutásom tapasztalatai és a jövőre vonatkozó elképzeléseim alapján készítettem el.

2. Szakmai helyzetelemzés

2.1 Az iskola múltja és jelene

A Pest megye déli részén található Ócsai Bolyai János Gimnáziumot 1952-ben alapították és az akkori dabasi járás egyetlen érettségit adó középfokú iskolája volt. Kezdetben fiú és leány gimnáziumi osztályokkal indult be a gimnáziumi képzés. Az 1980-as években, az akkori közel 160 fős diáklétszámú gimnáziumot sajnos a megszűnés veszélye is fenyegette. Szükség volt az intézmény megújítására. Az 1990-es években nagyszabású beruházás kezdődött, melynek keretében az iskola újabb épületekkel bővült. A főépület mögött kapott helyet a „reál épület”, melynek első két szintjén a természettudományos oktatás termei kaptak helyet. Tetőterében három nyelvi csoportszoba került kialakításra, ahol most az angolosok tartanak szakórákat. A másik épületben a tornaterem található, alatta edzőteremmel, felette pedig tantermekkel. A három épület között került megépítésre az iskola központi tere: az aula. E fölött, a két új épület összekötésében található az iskolai könyvtár. Közben a főépület is megszépült, korszerűsödött, tetőterében csoportszobák kerültek kialakításra. Az épületek kívülről és belülről is egységes stílust alkotnak. A teljes iskolában kiépítésre került a számítógépes hálózat, bekötötték az internetet és az oktatómunkát segítő szaktantermek jöttek létre (pl.: nyelvi labor, fizika, kémia terem). 2009-ben a természettudományos oktatás négy termében végzett felújítás eredményeképpen új bútorok és technikai eszközök kerültek beépítésre. Mindez annak érdekében, hogy segítsék a matematika, biológia, fizika és kémia órák szakszerű megtartását, kísérletek bemutatását (számítógép, projektor, interaktív tábla, internet). A fejlesztések, a megújulás nagymértékben köszönhető az intézmény volt igazgatójának, Zsadányi Lászlónak.

Nem csak a gimnázium, de a képzési rendszer is megújult. Az oktatott nyelvek száma megnőtt (az angol és német mellett az olasz, orosz, latin és francia is választható lett). 1990-ben indult be a kereskedelmi szakközépiskolai képzés, 1995-től kezdődően pedig a hatévnyelvi gimnáziumi oktatás. Az oktatási rendszer változásai miatt a szakközépiskolai képzés helyét 2009-ben az ötévfolyamos angol nyelvi előkészítő képzés vette át. A mostani tanévben pedig az utolsó ilyen nyelvi előkészítő osztály érettségizik le. Helyüket ugyanis – a pedagógiai program 2018-as módosítása alapján – egy négy évfolyamos emelt óraszámú idegennyelvi osztály vette át angol és német főnyelvvél. A folyamatos változások eredményeként az iskolában jelenleg közel 480 diák tanul.

A gimnázium alapításakor Ócsa, – mint járási központ – a térség vezető települése volt. Később ezt a szerepet Dabas vette át. Ma a település – ami időközben városi rangot kapott – a

gyáli járáshoz tartozik. Térségünkben jelenleg öt középfokú intézmény működik (ebből kettő gimnázium, a többi szakképzéssel foglalkozó iskola), melyekkel a gimnázium kapcsolata jónak mondható. Iskolánknak az utóbbi időszakban több fenntartója is volt. A települési önkormányzat után a Pest Megyei Önkormányzathoz, majd a Pest Megyei Intézményfenntartóhoz kerültünk. A 2011-es törvényi változásokat követően, 2013-ban alakultak meg a Tankerületek. Iskolánk a Monori Tankerületi Központ fenntartása és működtetése alá tartozik.

2.2 Az iskola diákjai

Az utóbbi öt év tanulói adatainak alakulását az októberi statisztikák alapján a következő táblázatból olvashatjuk le.

	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Osztályok száma	15	15	15	15	15
Tanulói létszám	463	461	475	482	485
Bejáró diákok száma	330	318	305	354	355
SNI	9	0	0	4	4
BTMN	9	6	6	5	5
Magántanuló / Egyéni tanrendes tanuló	2	1	1	1	1

1. táblázat

A tanulói létszámadatok lassú, de folyamatos emelkedést mutatnak. Iskolánk elérte befogadóképességének maximumát, ami egyébként 510 főben van meghatározva. Az épületeket szinte teljes egészében belaktuk, alig találunk üres tantermet tanítási időben.

Intézményünk a kezdetek óta fogadja a környező településeken lakó diákokat. Jól látszódik, hogy a diáklétszám zöme azon gyerekekből tevődik össze, akik napi szinten bejárnak hozzánk tanulni. A beutazásukat jellemzően tömegközlekedéssel oldják meg (vonat- és buszjáratokkal), de a felsőbbéves diákok között vannak olyanok, akik autóval vagy motorral jönnek iskolába. A tömegközlekedéssel bejáró diákok relatív rövid várakozási idővel érhetnek be a gimnáziumba, illetve mehetnek haza a tanítási nap végén. A vonatok jellemzően óránként járnak, a buszok ritkábban. Sajnos van olyan buszjárat, melyből reggel és délután is csak egy van, így ez nagyon behatárolja a napi oktatási időkeretünket. Több éve próbálunk ezen változtatni, sajnos eredménytelenül. Emiatt nem tudjuk módosítani a csengetési rendünket sem, és a nap végén több óra is csak 40 perces (a köztük lévő szünet pedig csak 5 perces).

A diákok 15, jellemzően 30-36 fős osztályokban tanulnak. Igyekszünk főleg az érettségi szempontjából fontos tartárgyakat csoportbontásban tanítani. Ennek is köszönhető a tantermek magas kihasználtsága.

2.2.1 Szociális háttér

Diákjaink között egyaránt megtalálhatóak a jómódú és a szegényebb családból érkező gyermekek is. Igyekszünk a rászorulókon segíteni, tanulási körülményeiken valamilyen formában javítani. Diákjaink neveltségi szintje átlagosnak mondható. Többségük tisztelettudó és jó magatartású, ugyanakkor egyre többször kell rájuk szólni az alapvető viselkedési normák elmaradása miatt (pl. köszönés, udvariasság).

Fegyelmi vétség szerencsére csak ritkán fordul elő. Azt látjuk, hogy a diákok keresik egymás társaságát, szeretnek csapatokba verődve együtt lenni. Alapvetően igazi, őszinte kapcsolatot alakítanak ki egymással. Ritkán ugyan, de sajnos előfordulnak érdekből fakadó viszonyok is.

Az igazi osztályközösség kialakításában nagy szerepük van a szaktanárokon kívül az osztályfőnököknek, akik a szülőkkel is akár napi szintű kapcsolatban vannak és segítenek az esetleges problémák megoldásában.

Sajnos, a mi diákjainkat is eléri a környezetük által elvárt negatív viselkedésformáknak való megfelelés. Így egyre több a dohányzó és más egészségkárosító tevékenységet végző fiatal.

A hozzánk kerülő diákok szüleinek általános elvárása, hogy a gyermekük többre vigye, mint amire ők vitték. Ezért sok esetben azt szeretnék, hogy az érettségit követően a gyermekük valamilyen felsőoktatási intézményben folytassa tanulmányait. A diákok pályaválasztásában az iskola is próbál segíteni. Pályaválasztási napot, üzemlátogatásokat, kiállításokon való részvételt szervezünk tanulóinknak. De ezt segíti a 11-12. évfolyamon a felkészítő foglalkozások (FEFO) kiválasztása és az azokon való részvétel is. Ezen felkészítő órák a felsőoktatásba való bekerülés egyik alapfeltételének teljesítésében, az emelt szintű érettségi(k) letételében tudják támogatni diákjainkat. Sokan továbbtanulási terveiknek megfelelően céltudatosan választanak FEFO-t, de vannak olyanok is, akik az utolsó évükben váltanak, mert közben megváltoznak az elképzeléseik.

Diákjaink túlnyomó része sikeresen bekerül a felsőoktatásba és nagy részük el is végzi azt. A többiek szakmát tanulnak vagy az érettségi birtokában helyezkednek el a munka világában.

2.2.2 Tehetség gondozás, felzárkóztatás

Gimnáziumként nem csak az érettségi megszerzését, a felsőoktatásba való bejutást kell támogatnunk, de fontos feladatunk a tehetség gondozás és a felzárkóztatás is. Az utóbbi években sajnos a versenyeken részt vevő diákok száma csökken. Kevésbé motiváltak, kevésbé akarnak időt szánni a felkészülésre és a versenyzésre. Akik viszont időt és energiát fektetnek bele, szép eredményeket tudnak elérni. Évek óta a humán munkaközösség tanárai helyesírói, versmondói versenyeken, OKTV-n indítanak tanulókat, ahol területi, megyei és országos szinten is az élmezőnyben végeznek. A reál munkaközösség tanárai sok matematika, fizika, kémia, földrajz és informatika versenyre nevezik be diákjaikat. Ezek a diákok is sokszor érnek el megyei, országos helyezéseket. A testnevelő kollégák főleg a csapatversenyekben járnak elől tanítványaikkal. A diákolimpia keretén belül röplabdában, kosárlabdában és futballban jeleskednek. Az utóbbi években egyre népszerűbbek a nyelvi levelezőversenyek és a helyi szervezésű angol nyelvi verseny is.

A tehetség gondozás mellett fontos szerepet kell kapnia a lemaradó diákok mielőbbi felzárkóztatásának. Támogatnunk kell azokat a diákokat, akik valamilyen okból nem tudnak teljesíteni és nincs sikerélményük a tanulásban. Meg kell előzni ezen diákok lemorzsolódását és segítenünk kell őket abban, hogy motiváltabbak, céltudatosabbak legyenek. Szaktanáraink foglalkoznak azokkal a diákokkal, akiket a tanulási nehézség valamilyen formában érint. Megoldás lehet például a tanítási órák differenciált tartása, a tanítási órák utáni korrepetálások, vagy esetleg az online formában való segítségnyújtás.

2.2.3 Mérés-értékelési eredmények

Tanulmányi eredmények

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Iskolaátlag	3,95	4,00	3,97	4,00	4,07
Kitűnők száma	17	14	17	21	20
Bukások száma	33	22	21	3	15
Hiányzások száma	40245	41470	43467	33307	27105

2. táblázat

Az intézmény tanulmányi átlaga évek óta lassú növekedést mutat. Az osztályok átlagait összehasonlítva a hat évfolyamos osztályok teljesítenek a legjobban, ami azt jelenti, hogy ez az osztálytípus hozza a tőle elvárt teljesítményt. Köztük is a kisebbek (7-9. évfolyamosok) érnek el jobb eredményt.

A hiányzások száma az utolsó két tanévben a pandémia miatt lett ennyire alacsony, hisz ezekben az években sok tanítási nap online formában valósult meg. Ettől függetlenül törekednünk kell arra, hogy a hiányzás minél kisebb legyen és az igazolatlan órák száma visszaszoruljon.

Érettségik eredményei

	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Végzős osztályok átlaga	3,74	3,86	4,11	4,08	3,85
Középszintű vizsgák száma	299	323	281	233	301
Emelt szintű vizsgák száma	30	48	37	63	78
Emelt szint aránya	9,12%	12,93%	11,64%	21,28%	20,58%

3. táblázat

Jól látszódik, hogy az érettségik átlageredménye a 2019. évi tavaszi vizsgaidőszakig emelkedett, ami örvendetes. Az utolsó két év eredménye viszont visszaesést mutat, ami sajnos a COVID járványnak tudható be. 2020. márciusától online oktatásba kerültünk, így a végzősök a lehető legrosszabbkor kerültek ki az iskolapadból. Hiába vezettük be szinte azonnal az online oktatást, ez nem tudta pótolni a jelenléti oktatást, felkészítést. Mindez megzavarta a diákokat és még az is rontott a helyzeten, hogy eltörölték a szóbeli vizsgákat. A 2020/21-es tanévben pedig szinte a teljes tanítási időszakban online oktatás folyt, ami hátrányosan érintette az érettségizőket és ez bizony az eredményeiken is meglátszik.

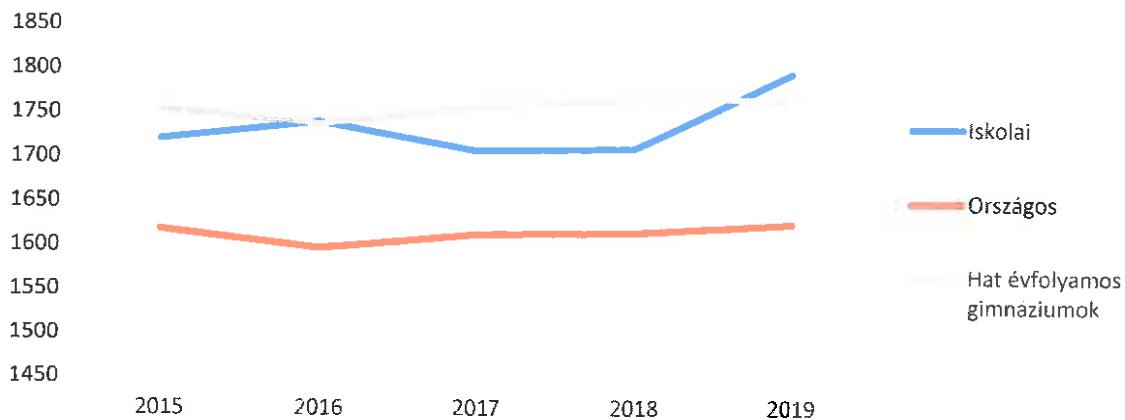
Amióta bevezették, hogy felsőoktatásba csak legalább egy emelt szintű vizsga megléte mellett lehet bekerülni, iskolánkban is megnőtt az emelt szinten érettségizők száma. Leginkább idegen nyelvből vállalkoztak erre diákjaink, hiszen itt egy jó eredmény még a nyelvvizsga megszerzését is biztosítja.

Az alsóbb éveseknek is van lehetőségük arra, hogy a rendes érettségit megelőzően a jogszabályok által meghatározott tantárgyakból előrehozott érettségit tehessenek. Ebben az esetben az adott tantárgytól függően osztályozó vizsga előzi meg az érettségit. Diákjaink egy törvényi változásnak köszönhetően az utóbbi két évben már nem csak a tavaszi, de az őszi vizsgaidőszakban is vállalják az előrehozott érettségit, sőt vannak olyanok is, akik emelt szinten mérettetik meg magukat.

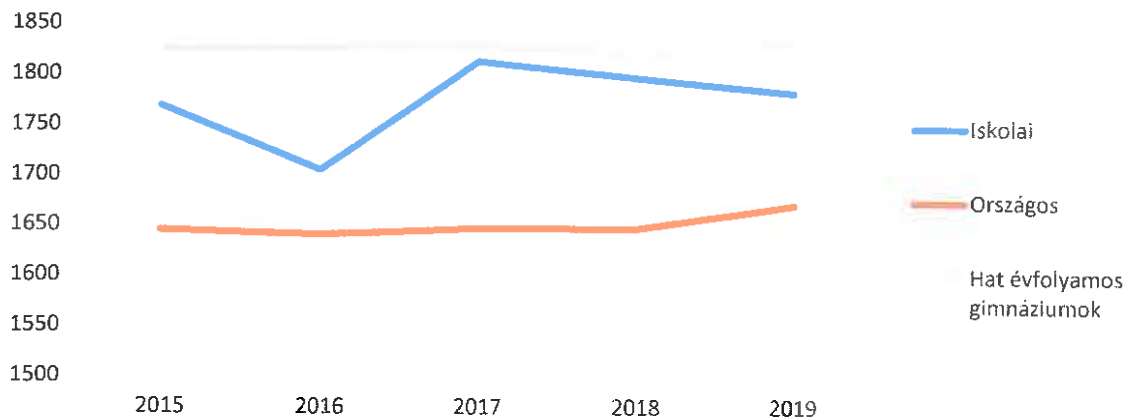
Kompetenciamérés eredményei

Célunk, hogy az iskolánkban tanuló diákok olyan kompetenciákkal rendelkezzenek amikor elhagyják a Bolyait, amelyek segítik őket a továbbtanulásban, illetve abban, hogy minél könnyebben tudjanak majd érvényesülni az életben. Ezt erősítik meg a kompetenciamérés eredményei is, mely szerint minden évfolyamon, mindegyik képzési területen, majdnem minden évben sikerült eddig az országos átlag felett teljesítenünk.

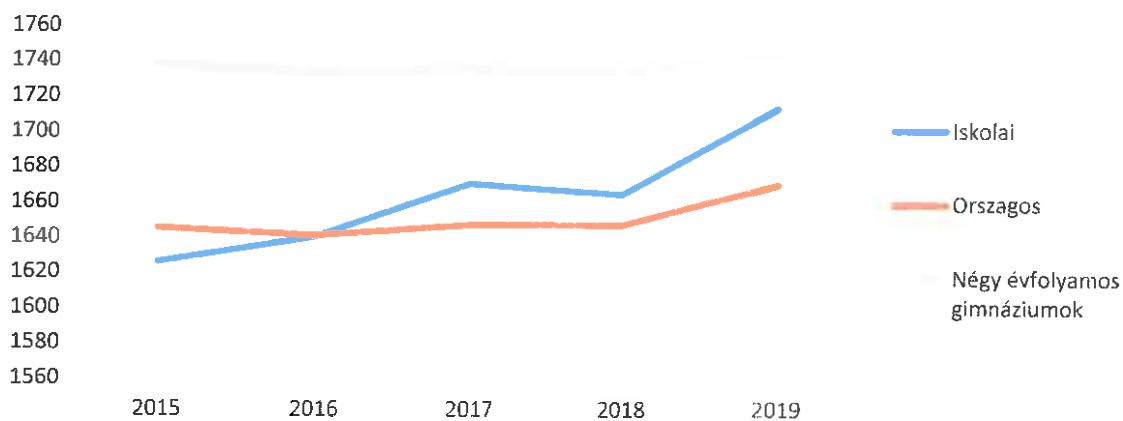
Matematika

1. diagram: 6 évfolyam gimnázium, 8. évfolyam

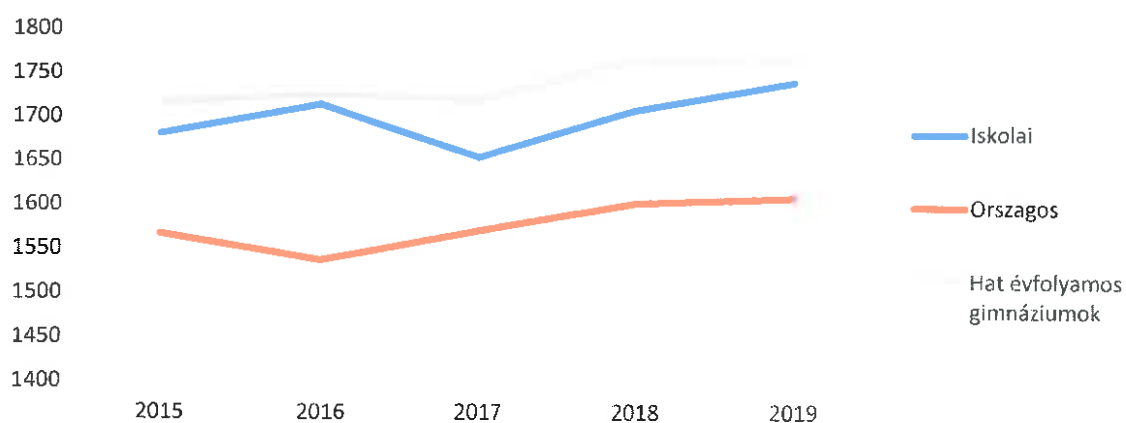

2. diagram: 6 évfolyamos gimnázium, 10. évfolyam

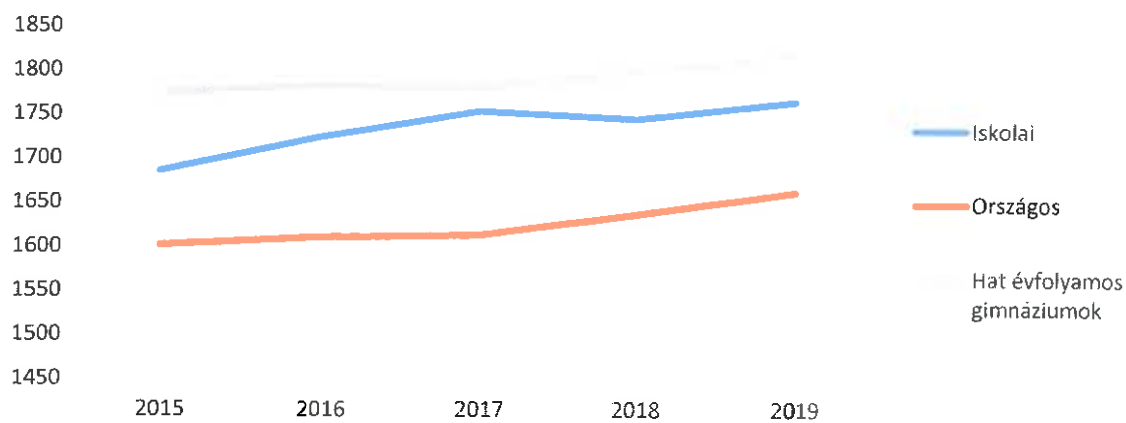

3. diagram: 4 évfolyamos gimnázium, 10. évfolyam

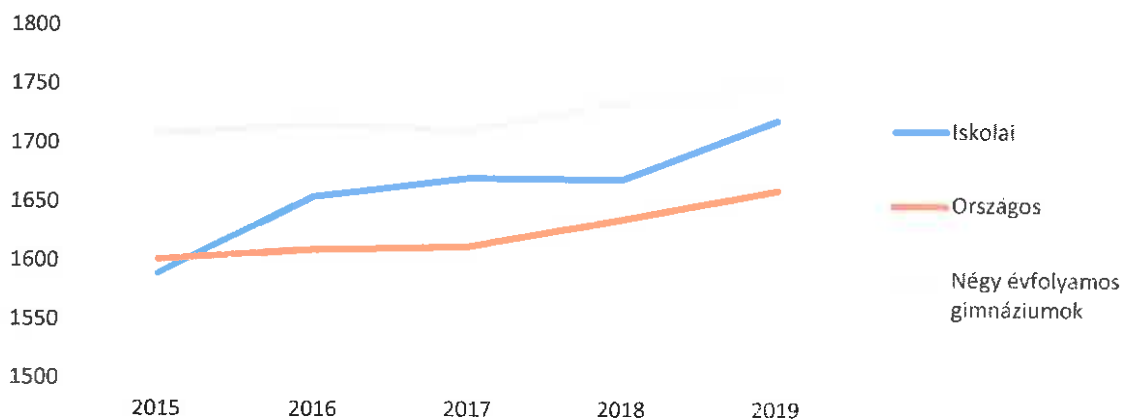
Szövegértés

4. diagram: 6 évfolyamos gimnázium, 8. évfolyam

5. diagram: 6 évfolyamos gimnázium, 10. évfolyam

6. diagram: 4 évfolyamos gimnázium, 10. évfolyam

Látható, hogy ugyan az országos átlag felett vagyunk matematikából és szövegértésből is, de az adott osztálytípus átlagától kicsit elmaradunk. Az elkövetkezendő években azon kell dolgoznunk, hogy ezt az átlagot minél jobban megközelítsük, illetve, hogy felette legyünk.

A diagramokból az is kiolvasható, hogy a hat évfolyamos képzésben részt vevők tizedik évfolyamos eredményei mind matematikából, mind szövegértésből jobbak, mint a négy évfolyamos képzésben részt vevő társaiké.

Netfit

A Netfit rendszert a Magyar Diáksport Szövetség üzemelteti. Az éves felmérések célja, hogy képet adjon a diákok fizikai állapotáról. Négy fitességi profil, kilenc mérése jellemzi a diákok fizikai képességeit (erő, állóképesség, hajlékonyság, testösszetétel). Fontosnak tartom e vizsgálat elvégzését, mert ezzel a diákok képet kaphatnak saját magukról, mi az, amin esetlegesen változtatniuk kell. A testnevelők segíthetnek a megfelelő táplálkozási szokások kialakításában, és meggyőzhetik a tanulókat a mindennapos testmozgás szükségességéről, előnyeiről.

2.2.4 Iskolai közösségek

Iskolánk egyik fő feladata, hogy a diákok megfelelő módon és keretek között szociálisan fejlődjenek, hogy az oktatásból kikerülve megfelelő érzékenységgel és empátiával rendelkező emberek legyenek.

Az egyik legfontosabb közösség maga az osztály, amelyben a diák nap, mint nap találkozik társaival. A közösség formálódásában nem csak a napi kapcsolatoknak van fontos szerepe, de az osztályfőnöki óráknak és az osztályszintű, iskolai és iskolán kívüli programoknak

is (pl.: osztálykirándulás, tanulmányi kirándulás). Azt tudomásul kell vennünk, hogy ez utóbbi programokat a diákok már másképp élik meg. Kisebb is a részvételi hajlandóság. Ugyanakkor azok, akik részt vesznek rajta, sokszor felejthetetlen élményekkel gazdagodnak emellett, hogy jobban megismerhetik egymást és kísérő tanáraikat.

Nagy lehetőség a Határtalanul programban való részvétel is. A külföldi kirándulásokról a diákok jó tapasztalatokkal, érzésekkel, benyomásokkal, élményekkel gazdagodva érkeznek haza, és az osztályközösségre is jó hatással van az együtt töltött pár nap.

Nem szabad elfeledkeznünk arról sem, hogy az internet világában fontos szerepet kapnak az online közösségi terek. Ezeknek minden szinten (baráti, osztály, intézményi) nagy szerepe van. Iskolánk is elérhető ezen közösségi médiákban, melyekből az egyiket a DÖK kezeli. Azt gondoljuk, hogy ezeken a felületeken is meg kell tudnunk szólítani diákjainkat, illetve az iskolánk iránt érdeklődőket. Hasznos fórum lehet például az beiskolázási időszak során is. Ugyanakkor arra is fel kell hívnunk diákjaink figyelmét, hogy az online világnak nem csak előnyei, de káros hatásai, veszélyei is vannak.

Diákönkormányzat (DÖK)

Az iskolai diákélet fő motorja és szervezője a DÖK, akik aktívan veszik ki részüket az iskola éves programjának megvalósításában, a diákokat érintő események megszervezésében, lebonyolításában. Ilyen például a Gólyabál, a Mikulás buli, a sportdélutánok, a tolerancia-nap és a Bolyai-nap.

A DÖK az osztályok által delegált két-két tagból álló diákszervezet. Közülük választják meg az elnököt, aki intézményi szinten képviseli a DÖK-öt. A munkájukat egy patronáló tanár is segíti.

Az utóbbi időben a DÖK működése hektikus. Az aktivitásuk sok esetben függ attól, hogy kik alkotják ezt a közösséget, ők mennyire aktívak, mennyire szeretnének tenni az iskolai diákságáért. Tehát sok múlik azon, hogy az osztályok kiket delegálnak (és az osztályfőnökök kiket támogatnak) ebbe a szervezetbe.

Öntevékeny diákkörök

Az utóbbi években ez a fajta szerveződés főleg a sporttevékenységet végző diákokra jellemző. Ők azok, akik a különböző sportdélutánok, sportéjszakák szervezésében (a DÖK esetleges segítségével) aktívan részt vesznek.

2.3 Képzési rendszer

Iskolánk évek óta minden tanév elején három új osztályt indít. Minden képzési típusból egyet. Így a következő alapfeladatok, illetve osztályszerkezet alakult ki:

Alapfeladatok:

❖ *Gimnáziumi nevelés, oktatás*

➤ *Négy évfolyamos gimnáziumi oktatás*

- *emelt óraszámú gazdasági ismeretek képzés*
- *emelt óraszámú idegen nyelvi képzés (angol, illetve német főnyelvvél)*

➤ *Hat évfolyamos gimnáziumi oktatás*

- *reál, illetve humán irányultság*

Osztálytípusok:

Négy évfolyamos gimnáziumi osztályok:

1. *Emelt óraszámú gazdasági képzéssel („A” osztály; 0010 tanulmányi terület)*

Általános keretantervi osztály azzal a módosítással, hogy a szabadon felhasználható órakeretben a diákok vállalkozási, gazdasági, pénzügyi ismereteket tanulnak. Igyekszünk olyan ismereteket átadni, melyekkel a diákok az ilyen irányú felsőoktatási intézményekben jobban megállhatják helyüket. A kötelező érettségi tantárgyak mellett gazdasági ismeretek tárgyból is érettségizhetnek közép- vagy emelt szinten. Akik pedig nem a felsőoktatásban tanulnak tovább, azok egy szakmaszerző képzésben is jól hasznosíthatják az itt tanultakat. Véleményünk szerint ezek az ismeretek hasznosak lehetnek a diákoknak még akkor is, ha teljesen más irányban folytatják tanulmányaikat.

2. *Emelt óraszámú idegen nyelvi képzéssel (2022-ig „D”, 2022-től „C” osztály; 0031 és 0032 tanulmányi terület)*

Ezt a képzési típust a nyelvi előkészítő osztály helyett vezettük be. Itt a szabad órakeretet az idegen nyelv kapta meg. A fő célunk az, hogy a diákok mielőbb nyelvvizsgát, előrehozott érettségit tegyenek a kiválasztott főnyelvből (angol vagy német), majd a másodnyelvükre koncentrálnak akár abból is leérettségizzenek, illetve nyelvvizsgát szerezzenek. Így optimális esetben akár két idegen nyelvi érettségivel léphetnek ki tanulóink a gimnáziumi képzésből.

Hat évfolyamos gimnáziumi osztály („B” osztály; 0020 tanulmányi terület):

Ezt az osztálytípust alapvetően azoknak a kisdíákoknak indítottuk, akik az általános iskolában kimagasló eredményeket értek el. A képzés fő célja, hogy az osztály minden tanulója bekerüljön a felsőoktatásba és ott eredményesen végezzenek. Képzésükben a kilencedik évfolyam elején nem csak azt kell eldönteni, hogy milyen másodnyelvet szeretne tanulni négy évig a diák, hanem azt is, hogy milyen irányultságú oktatásban kíván részt venni.

A humán irányultságot azoknak ajánljuk, akik a későbbiekben a magyar nyelvvel és irodalommal, történelemmel szeretnének továbbtanulni. Tehát azoknak, akik bölcsészek, jogászok szeretnének lenni. Ezen irányultságot választó diákoknál a magyar nyelv és irodalom órák, valamint a történelem órák számát növeltük meg a szabad órakeret terhére.

A reál irányultság azoknak lehet jó választás, akik a matematikában, illetve a természettudományos tárgyakban jeleskednek. Belőlük lehetnek majd a jövő informatikusai, mérnökei, közgazdászai. Esetükben a matematika tantárgy óraszámát emeltük meg a szabad órakeret terhére.

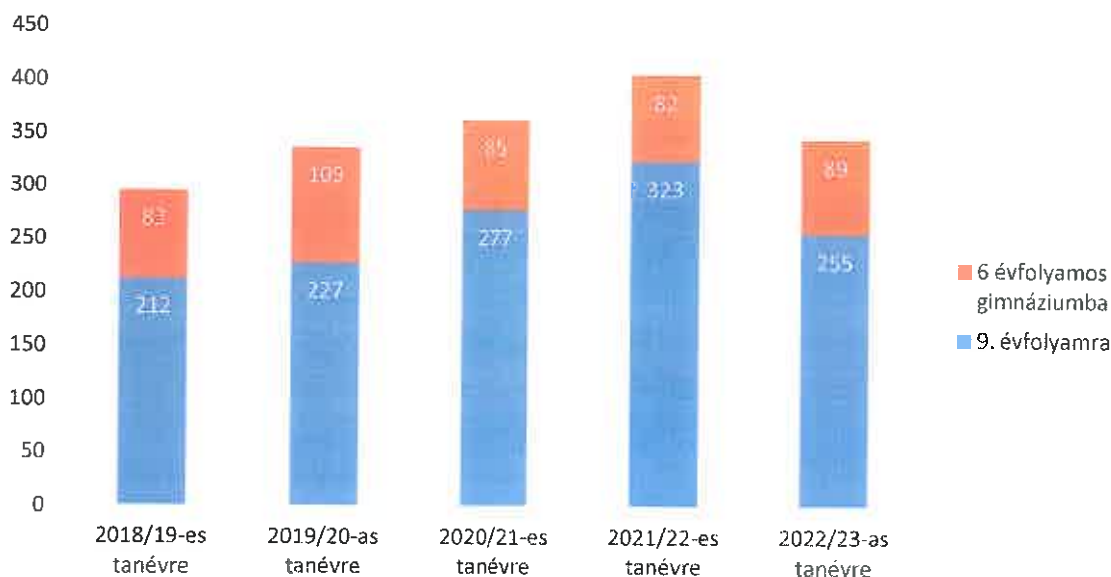
Az osztályok közös jellemzője, hogy a másodnyelvi órákat, az érettségire felkészítő tanórákat (FEFO vagy másképpen fakultáció) és esetenként a plusz testnevelés órákat évfolyami szinten, csoportbontásban szervezzük meg. Így az adott évfolyamon, de különböző osztályokba járó diákoknak lehetnek közös óráik, melyek egyrészt elősegítik a hatékonyabb óraszervezést, a csoportos és projektmunkák előtérbe kerülését, másrészt lehetőséget is ad a diákoknak arra, hogy jobban megismerjék egymást, még több ismeretség, barátság alakulhasson ki közöttük.

2.4 Beiskolázás

A beiskolázási időszakban (októbertől decemberig) igyekszünk részt venni az általános iskolák által szervezett pályaválasztási szülői értekezleteken. Mi magunk nyílt napokat szervezünk, melyeken szívesen látjuk a leendő bolyaisokat és szüleiket. Ilyenkor tanítási órákat látogathatnak meg az érdeklődők és tájékoztatást is kaphatnak képzéseinkről. A délutáni iskolalátogatások során kicsit kötetlenebb formában mutatjuk be az iskolát és adunk teljes körű tájékoztatást az érdeklődőknek.

Központi felvételi írásbeli vizsga

A beiskolázásnál iskolánk elvárja, hogy a felvételi eljárás keretében a diákok magyarból és matematikából központi írásbeli vizsgát tegyenek. E nélkül egyik osztálytípusunkba sem kerülhet be. A diagramon láthatjuk az iskolánkban központi felvételre jelentkezők számát évenkénti bontásban.

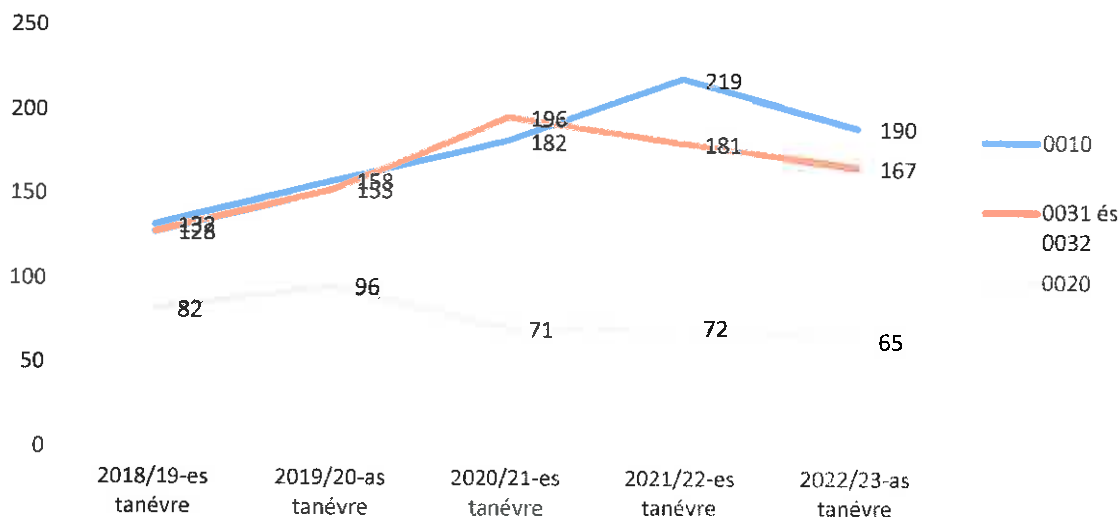
7. diagram: Központi felvételi vizsgára jelentkezők száma

Már az írásbeli vizsgára jelentkezők számból is látható, hogy az iskolánk iránt nagy az érdeklődés. Bár tudjuk, hogy vannak olyanok is, akik nálunk írnak, de végül nem hozzánk jelentkeznek, illetve a hat évfolyamosoknál többen megírják a központi felvételeit, de a jelentkezésnél már nem adják be a felvételi lapjukat. Ebben a tanévben tapasztalható visszaesés a 2008 és 2011 közötti negatív demográfiai hullámnak is köszönhető, ami azt jelenti, hogy az ekkor született, most 11 és 14 évesek számában csökkenés mutatható ki.

Jelentkezés az intézménybe

A demográfiai változás itt is érezteti hatását. Ennek ellenére a gimnáziumnak beiskolázási problémái nincsenek, hiszen az agglomerációban folyamatosan növekszik a lakosság száma, így ezzel nő a diákok száma is. Minden osztálytípusban a felveendő diákok irányszáma 30 fő. A következő diagramból jól kivehető, hogy mindhárom tanulmányi területen többszörös a jelentkezők száma.

8. diagram: Jelentkezők száma az egyes években

Gimnáziumunkra jellemző, hogy tanulóinak több, mint 70%-a más településekről jár be minden tanítási nap. Beiskolázási körzetünkhöz több, mint 15 település tartozik, ezért fontos számunkra, hogy nem csak az ócsai, de a környék általános iskoláihoz is eljussunk és megszólítsuk az ott élő és tanuló diákokat. Örvendetes, hogy az utóbbi időben egyre több a fővárosban (jellemzően Pestimrén és Pesterzsébeten) élő keresi meg intézményünket azzal, hogy gyermekét szeretné hozzájuk íratni. Azt gondolom, ez is azt igazolja, hogy a szülők szeretnék olyan középiskolába járatni gyermeküket, mely védettebb környezetet biztosít számukra, ahol jobban figyelnek rájuk, ahol családiasabb légkörben tanulhatnak, nevelődhetnek. Ezt a Bolyai igyekszik is a lehető legnagyobb mértékben biztosítani minden itt tanuló számára.

2.5 Személyi feltételek

2.5.1 Tantestület

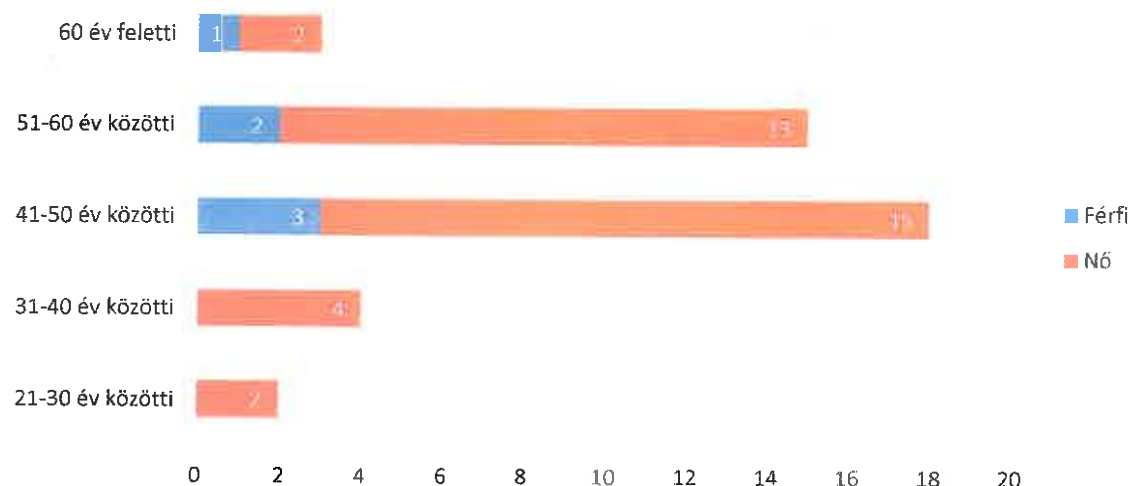
Egy közoktatási intézmény egyik legfontosabb alappillére a tantestület. Egy jó tanári közösség nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a kijelölt feladatokat maradéktalanul, a legnagyobb figyelemmel, precizitással és eredményességgel lássák el.

Nevelőtestületünk legfőbb célja, hogy fejlesszük diákjaink kompetenciáit, felkészítsük őket az érettségire és olyan módon alakítsuk személyiségüket, mellyel kiegyensúlyozott, boldog emberek lehetnek, és így majd hasznos tagjaivá válhatnak közösségüknek, a

társadalomnak. Fontos szerepet kap az önállóságra való nevelés és a társadalmi normák által meghatározott viselkedési formák elsajátítása.

Iskolánkban jelenleg az engedélyezett álláshelyek száma 39,6 fő. Ebben a tanévben 42 pedagógus dolgozik az intézményben. 37 fő teljes állásban, 1 fő részmunkaidőben és 4 fő óraadóként dolgozik (közülük 1 nyugdíjas). Egy kolléga van tartósan távol (GYED).

Annak ellenére, hogy az utóbbi időben több fiatal (köztük gyakornok) kollégával bővült a tantestület, az átlagéletkor kicsivel 50 év felett van. Az elkövetkező években többen mennek nyugdíjba. Fel kell készülnünk arra, hogyan lehet majd az ő álláshelyüket betölteni. Tehát ebben a lassan öregedő tantestületben az új kollégák felvételénél lehetőség szerint törekednünk kell majd a megfelelő kompetenciákkal rendelkező fiatalabb kollégák alkalmazására.

9. diagram: A nevelőttestület életkori és nemek szerinti megoszlása

Sajnos a tantestület nemi összetétele igen aránytalan. A 42 kollégából mindössze csak 6 férfi kolléga van. Az egész pedagógusi társadalomra jellemző, hogy elnőiesedett, jó lenne kicsivel több férfi a szakmában és így a Bolyaiban is.

Szerencsére iskolánkra nem jellemző a fluktuáció, a tantestület stabil tagokból tevődik össze, akik az évek alatt összeszokott csapatként dolgoznak. Ez valószínű a Bolyai légkörének, szellemiségének, hagyományainak és közösségének köszönhető. Az itt dolgozók szeretnek itt lenni, megtalálják számításukat, és a magas óraszám és leterheltség ellenére jól érzik magukat az intézményben még annak ellenére is, hogy többségük más településről jár be. Nap, mint nap autóval vagy tömegközlekedéssel érkeznek munkahelyükre.

A kollégák többsége – az iskola kialakításának köszönhetően – a nagytanáriban, a matematika szertárban, az angol kistanáriban és a testnevelés szertárban kapott helyet, és itt

végzik a tanítási órákon kívüli iskolai feladataikat is. Ez a megoldás azért jó, mert a kollégák jobban tudnak felügyelni a szünetekben az egyes épületekben lévő diákokra. Ugyanakkor hátrányt is jelent, hisz a tanárok kevesebbet találkoznak egymással. Keresniük kell a másikat, ha meg akarnak beszélni valamit és bizony sokszor a kommunikációra is negatívan hat (félreértések, információhiány alakulhat ki). Ha óraközi megbeszélést kell tartanunk, akkor a nagytanárban hívjuk össze a kollégákat.

Iskolánkban jelenleg hat munkaközösség működik:

- humán,
- reál,
- angol nyelvi,
- másodnyelvi,
- testnevelés és egészség,
- osztályfőnöki.

Minden kolléga legalább egy, de van, aki több munkaközösségnek is a tagja. A munkaközösségek szervezik a szakjaikkal kapcsolatos munkákat. Javaslatot tesznek a tanév feladataira, célkitűzéseire, a beszerzendő eszközökre, a meghirdetendő versenyekre, iskolai programokra és azon való részvételre.

Az osztályfőnöki feladatok nagy terhet jelentenek az ilyen feladatot vállaló kollégákra. Egy egész osztályt kell menedzselniük négy, illetve hat éven keresztül. Az osztály minden tanulóját ismerni kell, kezelniük kell ügyes-bajos dolgaikat. Segíteniük kell a diákok előmenetelét, pályaválasztását, kapcsolatot kell tartani az osztályban tanító tanárokkal és nem utolsósorban a szülőkkel. Mindezt a nagy mennyiségű adminisztráció tetézi. Szerencsére a tantestületben megvannak azok a pedagógusok, akik megbízhatók az ilyen kihívásokkal.

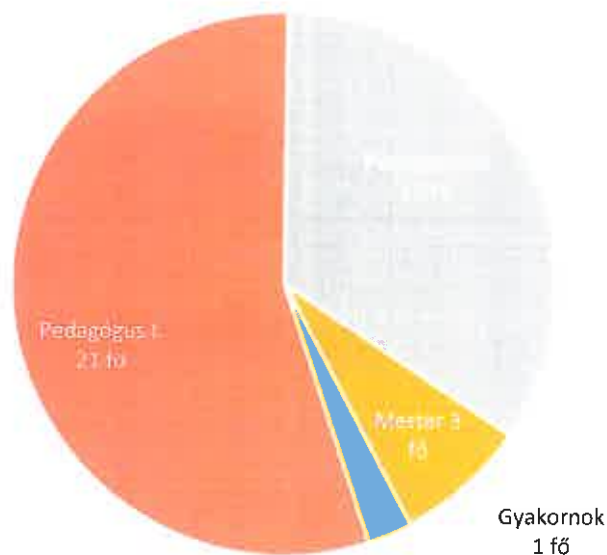
Tantestületünkben a szakos ellátottság megfelelő annak ellenére, hogy relatív magas (27 fő) az egyszakos kollégák száma. Ez a tantárgyfelosztásnál és az órarend kialakításakor jelent némi problémát, de eddig sikerült az ilyen jellegű nehézségeket megoldani. Többeknek ugyan van második szakjuk, de mivel az „csak” főiskolai végzettség, így sajnos azzal nem taníthatnak gimnáziumban. A most fennálló tanárihiány miatt a tankerület engedélyezni szokta ezen kollégáknak, hogy második szakjukat is tanítsák. A problémát a kiegészítő, egyetemi szintű végzettség megszerzésével lehetne hosszú távon megoldani.

Minden év tavaszán az intézmény a továbbképzési tervében és a beiskolázási programjában rögzíti, hogy mely pedagógusoknak, milyen pontszámú továbbképzésen kell

részt venniük ahhoz, hogy teljesítsék a pedagógusok hétévenkénti kötelező 120 pontos továbbképzési kötelezettségét. Mivel a jogszabály által biztosított anyagi keret sokszor nem elég, így a kollégák jellemzően olyan továbbképzéseket keresnek, melyek ingyenesek. A továbbképzési hajlandóság az utóbbi években sajnos alábbhagyott, köszönhetően a magas óraszámnak és a megnövekedett iskolai adminisztrációnak, pedig a tankerület bizonyos keretek között támogatja a másoddiploma vagy a mesterfokozat megszerzését is.

Gimnáziumunkban a teljes állású tanárok által ellátott tanórai és tanórán kívüli, délutáni foglalkozások óraszama átlagosan 25,4. Azt gondolom, hogy a 22-26 közötti óraszám nem biztosítja az egyenletes teherelosztás elvét és csak növeli a pedagógusok közötti feszültséget.

A pedagógusok előmeneteli rendszere szerint minden Pedagógus I.-be besorolt kollégának minősítésen kell átesnie ahhoz, hogy elérje az oktatásvezetés által elvárt Pedagógus II. fokozatot. Iskolánkban a minősítések állapotát a következő diagram mutatja.

10. diagram: Pedagógusok fokozatok szerinti megoszlása

A gyakornokként besorolt kolléga minősítésére 2022 tavaszán fog sor kerülni. Jól látható, hogy a tanárok több, mint a fele még mindig a Pedagógus I fokozatban van. Ez azt jelenti, hogy amennyiben nem jelentkeznek a 2022-ben kiírt 2023-as minősítési eljárásra, úgy legkésőbb 2023-ban kötelezően kell őket jelentkeztetni a 2024-es minősítésre. Az esetleges sikertelen minősítés esetén veszélybe kerülhet a további foglalkoztatásuk, ami viszont gondot jelenthet majd az intézmény szakos ellátottságában.

Az előmeneteli rendszer másik eleme a belső ellenőrzés keretében elvégzendő tanári, vezetői, intézményi önértékelés. Az előző években ez a feladat csak nagyon nehezen és lassan

működött. Az idei évtől kezdődően két olyan kolléga vette át a fő szervezői szerepet, akik irányítása alatt az ellenőrzési munka lényegesen hatékonyabban és gyorsabban zajlik. Végére értünk az első ötéves ciklusnak, melyben minden kolléga önértékelése megtörtént. Szeptemberben elkezdődött az újabb ötéves ciklus, mely reményeim szerint már sokkal flottaabban, rutinosabban valósul majd meg.

2.5.2 Nevelést és oktatást közvetlenül segítők

A 2011-ben elfogadott köznevelési törvény a gimnáziumokban csak az iskolatitkár, laboráns és a rendszergazda munkakörökben engedélyezte az oktatást közvetlenül segítők alkalmazását. Így iskolánkban 1 fő iskolatitkár, két fő laboráns és 1 fő rendszergazda dolgozik. Az ő feladatuk a nevelő-oktató munka gördülékenységének biztosítása. Az iskolatitkár az adminisztrációs, a rendszergazda az intézményi informatikai és az oktatástechnikai feladatokat látja el. A megnövekedett adminisztrációs terhek miatt a laboránsok sokszor besegítenek az iskolatitkár munkájába. Látván ezen sokasodó feladatokat jó lenne, ha a későbbiekben lehetőségünk lenne még egy iskolatitkár alkalmazására, felvételére.

Többször hirdettük már, de eddig sajnos nem sikerült betölteni az iskolapszichológus állást. Munkájára egyre nagyobb szükség lenne, mivel a gyerekek ebben az internetes világban gyakrabban vannak kitéve zaklatás, bántalmazás lehetőségének. Sajnos a két év online tanulás sem tett jót a diákjainknak. Sokan depressziósok lettek, tanulási nehézségeik vannak, melyek megoldásában nagy segítséget jelentene egy iskolapszichológus.

Jelenleg két hölgy segíti iskolánkat, akik a gyáli „Kertváros” Szociális Központ, Család- és Gyermekjóléti Központjának munkatársai. Őket kereshetik meg diákjaink problémáikkal, illetve az osztályfőnökök tájékoztató órák megtartására szokták felkérni őket.

2.5.3 Technikai dolgozók

Iskolánk munkáját 6 fő takarító, 1 fő portás és 2 fő karbantartó segíti. A 2017-es törvényi változások eredményeképpen ismét a Tankerület alkalmazásában dolgoznak. Ezáltal ismét közvetlen kapcsolatunk van velük, a feladatok kiosztása és ellenőrzése is könnyebbé vált. Az ő munkájuk irányítása az intézményvezető-helyettes hatáskörébe tartozik. Az iskolatitkári feladatok megnövekedése miatt a postázási feladatokat a portás munkakörben dolgozó látja el.

2.6 Tárgyi feltételek

Amint azt már az iskola múltjánál és jelenénél írtam, a gimnázium három épületből tevődik össze, melyet az Aula és a Sóhajok hídja köt össze.

Iskolánkban található termek, helyiségek:

- 12 nagyterem, 7 csoportszoba;
- 1 könyvtár;
- 2 számítógépterem, 1 multimédia terem;
- 1 tornaterem, 1 edzőterem, a hozzájuk tartozó 2 sportszertár és 3 öltöző – zuhanyzó;
- 1 nagytanári, 4 tanári szoba vagy szertár;
- 2 vezetői és 1 titkári iroda;
- 1 orvosi szoba.

Egyéb helyiségek: aula, pénztár, stúdió, büfé, pince, raktár, mosdók.

Külső helyiségek: díszudvar, sportudvar.

A díszudvar Ócsa egyik üde színfoltja, büszkesége a Bolyainak. A hátul található sportudvart pedig nem csak testnevelés órákon használjuk, de iskolai rendezvények (pl.: tanévnyitó, ballagás) megtartására is kiválóan alkalmas.

Az iskola épülete még mindig korszerűnek mondható annak ellenére, hogy már sok helyen látszódnak az elhasználódás jelei. Ez különösen igaz a mellékhelyiségekre, a testnevelés teremhez tartozó öltözőkre, zuhanyzókra. Hiába van sok tantermünk, mégis gondot jelent az, ha minden osztályunkat egy időpontban kell elhelyezni úgy, hogy a diákok kényelmesen elférjenek benne. Vagyis nincs elég nagytermünk. 13 terem (12 nagyterem és a könyvtár) jut 15 osztályra. Így a nagy létszámú osztályokat az osztályfőnöki órákon – melyek intézményi szinten egy időpontban vannak – csoportszobákban kell elhelyeznünk, ami nem jó megoldás. A zsúfoltságon egy kicsit enyhíteni fog az, hogy a következő tanévtől a nyelvi előkészítő osztály kifutása miatt egy osztállyal kevesebb, 14 osztályunk lesz.

Amióta a testnevelés óraszámát heti ötre növelték, azóta jelent problémát számunkra a testnevelés órák megtartása. Bármennyire is elégnek tűnhet a tornaterem és az edzőterem, az osztályok magas létszáma miatt létrehozott csoportok több esetben is kiszorulnak az aulába. Ezen csak a jó idő tud segíteni, amikor a testnevelés órákat ki lehet vinni a sportudvarra.

Az iskolában lévő könyvtárban több, mint 8000 kötet, hang- és videóanyag található meg. Ugyanakkor a tartós tankönyvek elhelyezését is itt kell megoldanunk. Ez a gyakorlatban azt

jelenti, hogy a könyvtár már sok esetben inkább nevezhető raktárnak, mint könyvtárnak. Keresnünk kell annak a lehetőségét, mellyel a könyvtári tér bővíthető.

Az iskola 1990-es évekbeli felújítása utáni nagyobb fejlesztések a következők voltak:

1. *Energetikai hálózat korszerűsítése*

Ennek keretében megújult a teljes fűtési rendszer. A kazánházban új kazánok és vezérlőrendszer lett kiépítve, módosították a csövezést, lecserélték a radiátorokat. Minden épületet leszigeteltek, újraszíneztek. A tetőkre napelemeket tettek, melyek jóval több áramot termelnek, mint amennyit az iskola elhasznál.

2. *Villamos hálózat felújítása*

Az évek alatt előregedett, korszerűtlen elosztószekrényekben található villamos berendezéseket a balesetveszély megszüntetése és az esetleges zárlatok kialakulása miatt volt fontos felújítanunk, fejleszteniünk.

3. *Intézményi internetes hálózat bővítése és a wifi hálózat kialakítása*

A Sulinet-Közháló program keretében sikerült az iskola internetes sávszélességét bővíteni, amit azóta a Tankerület segítségével még gyorsabbá tudtunk tenni. Ez a sebesség már kellően elég ahhoz, hogy az iskolában lévő összes csatlakozási igényt kielégítse. Az Eduroam keretein belül sikerült az intézmény szinte minden pontját lefedő wifi hálózatot kiépíteni, melyre már nem csak az iskolai dolgozók, de a diákok is rá tudnak csatlakozni.

4. A Szemünk fénye program keretében az intézményben található minden világítótestet korszerűbbre cseréltek.

5. Sikerült az iskola sportudvarát újra aszfaltozni. A régi aszfaltréteg már sok helyen felhólyagosodott, ami így balesetveszélyessé vált.

6. Az évek alatt több beszerzésben sikerült a Tankerület segítségével az iskola informatikai eszközellátottságát nagy mértékben javítani. Két gépterem teljesen új számítógépeket kapott (40 asztali gép került beszerelésre), kaptunk 13 táblagépet, 13, majd 14 laptopot. Minden terembe sikerült projektorokat felszerelni és az online oktatáshoz digitalizáló táblákat kiosztani a pedagógusoknak. Ez utóbbi két beszerzésben a tankerület mellett az iskola alapítványa is segített. A legutóbbi, RRF-es pályázat keretében a tanárok és a kilencedikes diákokon kívül iskolánk is kapott új laptopokat, melyeket majd a kiválasztott tantermekben, csoportszobákban fogunk kihelyezni használatra.

7. Az iskola közösségi tereiben lévő, főleg a diákok által használt fotelek felét sikerült újra kárpitoztatni, mivel a szövet és a szivacs is nagyon elhasználódott, elszakadt. Bízom benne, hogy hamarosan sor kerülhet a fotelek másik részének is az újrakárpitozására.
8. Második éve az ócsai Önkormányzat vásárolja meg a gimnázium tanárainak és diákjainak a webes felületen használható MozaWeb digitális oktatási segédanyagot, melyben különböző tantárgyak tankönyveit és munkafüzetét tudjuk hasznosan felhasználni.

2.7 Az intézmény kapcsolatai

Gimnáziumunk több intézménnyel és szervezettel alakított ki az évek alatt partneri kapcsolatot, melyek fenntartása és ápolása fontos feladatunk.

Belső kapcsolatok:

Iskolánk egyik támogatója és segítője a Dr. Pártos Lóránt alapítvány. Célja, hogy a tanulmányi-, sport- és kulturális versenyeken szépen szerepelt diákokat jutalmazza. Azt gondolom, hogy működési körét a későbbiekben érdemes lenne bővíteni, hogy a diákok mellett a felkészítésben segítő pedagógusok is részesülhessenek elismerésben. Az alapítvány bevétele elsősorban az adók 1%-ának befizetése adja.

Az Intézményi Tanács (IT) fő feladata az intézmény működésének segítése. Véleményezi az iskola éves munkatervét, pedagógiai programját, szervezeti és működési szabályzatát, házirendjét. Összehívása rendszerint félévkor és év végén történik, mikor is sor kerül az intézményvezetői beszámoló meghallgatására, véleményezésére.

A Szülői Munkaközösség (SZMK) pár éve jött létre iskolánkban. Előtte az Iskolaszék működött. Az SZMK-nak is lehetősége van segíteni a gimnázium munkáját. Fontos szerepet kapnak a különböző rendezvények megszervezésében, az időszakos segítő gyűjtések lebonyolításban.

A közalkalmazotti tanács (KT) alapvető feladata a munkavállalók érdekeinek a képviselete. A gyakorlatban a pedagógusokat érintő döntések meghozatalakor tájékoztatást adunk és kikérjük a véleményüket. Ők szervezik a nyugdíjba vonulók búcsúztatását, az egyes tanárokkal kapcsolatos események megszervezését és a tanév végi dolgozói kirándulásokat.

Külső kapcsolatok:

Több, mint tíz éve már, hogy iskolánkat felkérték az emelt szintű érettségik lebonyolítására. Azóta minden tavaszi és őszi vizsgaidőszakban szervez hozzák a Pest Megyei

Kormányhivatal (KH) érettségi vizsgákat. Úgy gondolom, hogy ez két szempontból is hasznos az iskolának. Egyrészt a saját diákjainknak előny, hogy főbb érettségi tantárgy választása esetén nem kell más település, más iskolájába menniük. Ismert helyen és körülmények között tehetik le vizsgáikat. Másrészt az iskola is profitál belőle, hisz más középiskolák diákjai jönnek hozzánk vizsgázni. Megismerhetnek minket, jó hírünket vihetik saját településeikre, iskolájukba. Véleményem szerint szüksége van a gimnáziumnak erre a fajta promotálásra, hiszen így a későbbiekben még több érdeklődő általános iskolás jelentkezhet intézményünkbe.

Iskolánkban hagyomány volt, hogy minden tanévben meghirdetésre került a Bolyai Matematika Emlékverseny, illetve az angol levelezős verseny a környező általános iskolák kisdíákjai számára. A versenyek célja az volt, hogy az általános iskolás diákok a versenyeken keresztül megismerjék iskolánkat, hisz a döntőkre már jelenléti formában, a gimnáziumunkban került sor. A legjobbak könyvjutalomban és oklevélben részesültek. Az utóbbi években ezen versenyek megszervezése a járványhelyzet miatt elmaradt. Bízom benne, hogy a következő években akár megújult formában ismét meghirdetjük majd őket.

Az iskolai közösségi szolgálattal a 2012-es bevezetése óta van kapcsolat. Amióta helyettes vagyok, én látom el a koordinátori feladatokat: partnerekkel való egyeztetés, szerződéskötés, az elszámolások nyilvántartása. A diákok kötelező 50 órás közösségi szolgálatának teljesítéséhez iskolánk számos partnerre tett szert, akikkel határozatlan időre szóló partnerségi szerződést kötöttünk. A szerződésekre azért van szükség, mert a diákok csak az ilyen partnerségi viszonyban lévő szervezetekhez, intézményekhez mehetnek közösségi szolgálatot végezni. Jelenleg kétszáznál is több partner közül választhatnak tanulóink és ez a szám még most is – bár már lassabban – emelkedik. A közösségi szolgálatok elszámolására már csak a Kréta rendszert használjuk. Papíralapú közösségi napló vezetésére már nincs szükség, mivel az az e-naplóból elektronikusan legenerálhatók a teljesített órák.

Bár már nem lát el fenntartói, működtetői feladatokat, mégis nagy szerepe van iskolánk életében a helyi Önkormányzatnak. Segítik, anyagilag is támogatják munkánkat, melyet ezúton is köszönünk.

Szintén fontos megemlítenem a településen található Egressy Gábor Szabadidőközpontot, mely esetenként helyet biztosít az iskolai rendezvényeinknek (pl. golyaavatás, pályaaorientációs előadások, LEP előadások) és ugyanakkor várja is diákjainkat a különböző rendezvényekre (pl. Magyar Kultúra Napja, Ócsai Kulturális napok).

2002-ben rendeztük meg először a kilenc Bolyai nevet viselő Kárpát medencei középiskola (hat hazai és három határon túli) találkozóját itt, Ócsán, a gimnáziumban. A találkozóra minden évben más-más helyszínen került sor. Egy ilyen találkozó során mód nyílik arra, hogy a vendéglátó iskola bemutassa magát, az iskolák képviselői jobban megismerjék egymást, a diákok akár életre szóló ismeretségeket szerezzenek, és ha kell, segítséget is nyújtanak egymásnak. Minden egyes találkozó során lehetőség van arra, hogy az egyes iskolák összemérjék tudásukat, ismereteiket. A találkozó 2019-ben érte el a „nagykorúságát”. Ezért ebben az évben a találkozót ismét Ócsán rendeztük meg. Sajnos azóta a vírushelyzet miatt nem volt lehetőség az újabb találkozó megszervezésére, de bízom benne, hogy hamarosan újra együtt lehet a Bolyaisok közössége.

A kapcsolattartás egyik jó példája a Bolyais Öregdiákok és Szülők Jótékonyági Bálja. 2014-ben tartottuk először ezt a rendezvényt azzal a céllal, hogy a volt bolyais diákoknak ezzel lehetőséget adjunk egy kicsit „visszatérni” az almamáterba. Tudjanak egy jót beszélgetni, mulatni a régi iskolatársak és tanárok, ugyanakkor a jótékonyág révén az iskola kitűzött céljai is megvalósulhatnak.

Két éve kötött a fenntartónk hosszú távú szerződést a Language Cert Nyelvvizsga Központtal. A megállapodás keretében intézményünk helyet biztosít a nyelviskolánál jelentkező vizsgázók számára, ugyanakkor angol szakos nyelvtanáraink aktívan részt vesznek a vizsgák lebonyolításában. Ez a kapcsolat minden fél számára előnyökkel bír. Bár a COVID miatt a vizsgák száma megcsappant, bízunk benne, hogy ezt követően ismét növekszik majd.

A kapcsolatoknál mindenképpen beszélni kell a szülőkkel való kapcsolattartásról is, hisz ez is nagyon fontos eleme az iskolai életnek. Diákjaink szüleivel leggyakrabban az elektronikus napló segítségével kommunikálunk. Személyes találkozókra a szülői értekezleteken, fogadóórákon van lehetőség. Az előbbiből éves szinten hármat, utóbbiból kettőt tartunk. Természetesen a szaktanárok, osztályfőnökök más kommunikációs formákat is alkalmazhatnak a szülőkkel való kapcsolatfelvételre: tanárok délelőtti fogadóórája, telefon, e-mail, közösségi oldalak.

Nem csak a szülők, de az iskola iránt érdeklődők számára hasznos tájékoztatói felület lehet az intézmény honlapja, közösségi oldalai. Elérhetőek vagyunk e-mailben és telefonon egyaránt.

3. Vezetői program

Azt gondolom, hogy ma egy intézmény vezetőjének nem csak a hagyományos értelemben vett vezetési feladatokat kell ellátnia, de bizonyos szempontból menedzserként is kell gondolkodnia, tevékenykednie. Vezető, mert egy működő iskolát kell irányítani: tervezni a munkát, kiosztani a feladatokat, ellenőrizni elvégzésüket. Ugyanakkor el is kell tudnia „adni” az iskolát. Vonzóvá, továbbtanulási célponttá kell tennie, olyan képzési rendszert kell kialakítani, működtetni, mellyel a környező települések diákjainak és szüleinek is felkelti a figyelmét. A tanulás mellett olyan közösségi programokat kell az iskolájában megszerveznie, megvalósítani, melyek a diákok számára érdekesek és csalogatóak. Persze ehhez a feltételeket is biztosítani kell. Olyan iskolaépületet kell működtetni, mely megfelel a kor igényeinek és kihívásainak. Modernnek, korszerűnek, fiatalosnak kell lennie úgy, hogy közben megőrzi és tiszteli a hagyományokat, az elért értékeket. Még ennél is fontosabb, hogy az iskolában dolgozók elhivatottak, céltudatosak és motiváltak legyenek. Tudom, hogy a Bolyaiban dolgozó pedagógustársaim ilyenek, még ha ez most nem is feltétlenül látszik rajtuk. Óraszámuk magasak, adminisztrációs terheik nagyok és nem kapják meg azt a fajta anyagi és erkölcsi megbecsülést, amit például én megkaptam kezdő tanárként. Számukra is fontos, hogy olyan közeget teremtsünk, melyben ők is és a diákok is jól érzik magukat.

A tudás átadása mellett nagy szükség van a helyes erkölcsi normák, a megfelelő viselkedéskultúra és magatartás közvetítésére még akkor is, ha jelen társadalmunk egyre mélyebb értékválsággal küzd. Célunk, hogy olyan embereket oktassunk és neveljünk a gimnáziumi éveik alatt, akik a műveltség és tudás mellett tisztába kerülnek önmaguk képességeivel, rendelkeznek nemzeti identitástudattal, valamint megtanulnak hasznos és boldog emberekként élni.

3.1 A gimnázium arculata

Az Ócsai Bolyai működésének 70 éve alatt nemzedékeket nevelt ki. Itt érettségizett a nagypapa, az apa és a fia, de egy pedagógus is taníthatta a nagymamát, az anyát és a lányát is. A környező településeken élők közül sokaknak van ilyen jellegű kötődése a gimnáziumhoz.

Bár az évek alatt többször is megváltozott az iskola arculata, a lényeg nem változott. Vidéki – most már kisvárosi – gimnáziumként, családi légkörben oktatni és nevelni az ide járó diákokat. Olyan életszemléletet, világlátást kell a diákjaink felé közvetítenünk, mellyel

elfogadóbbak, segítőkészebbek lesznek és teljesebb, boldogabb életet tudnak majd maguknak biztosítani.

Az intézmény falaira kitett tablók, fali és álló vésett kő, illetve fa szobrok, a tárolókban kihelyezett, sikereinket jelző díjak mind a Bolyai örökségét, hagyományait tükrözik.

Az aulában lévő Bolyai szobornak új helyet kell találnunk mindaddig, amíg testnevelés órákat kénytelenek ott tartani a kollégák, mivel féltő, hogy a szobor előbb vagy utóbb megsérülhet, rongálódhat.

Szeretném, ha a régen az aula falára kihelyezett dicsőségfalat vissza tudnák állítani valamilyen formában. Ezen a falon azon diákok neveit tüntettük fel (és íránk fel a továbbiakban), akik valamilyen nagynevű versenyen (pl. OKTV) szép sikereket értek el és öregbítették iskolánk hírnevét. Fontosnak tartom, hogy a most hozzánk járó diákok lássák maguk előtt a példát, hogy esetleg az ő nevük is felkerülhet egyszer arra a falra és büszkék lehetünk az elért eredményeikre.

A bolyaissá válásnak a már megszokott és évek óta alkalmazott formáira továbbra is szükség van. Éreztetnünk kell a bejövő diákokkal, hogy egy kialakult, jó és családias közösségbe érkeznek, ahol mindenki egyenrangú, nincs kirekesztés, megbecsülik egymást a diákok. A nyár végi Gólyanap, az első hetek avatásai, majd maga a Gólyaavatás és azt záró Gólyabál mind szerves része a hagyományoknak, melyeket – ha még egy kicsit módosítva is – meg kell őriznünk és tovább kell vinnünk.

A hagyományok továbbvitelének egy másik lehetősége a Bolyai Matematika Emlékverseny újbóli megszervezése, lebonyolítása. A világhjárvány előtt hosszú éveken keresztül egy kedvelt versenye volt a környező települések általános iskolásainak. Azt gondolom, hogy az újraszervezésénél érdemes magát a versenyt is megújítani: digitális platform alkalmazásával, új feladattípusok bevezetésével változatosabbá, élvezetesebbé tehetnénk és a jelen kornak is jobban meg tudnánk feleltetni. Akár ki is bővíthetnénk, hogy a matematikai feladványok mellett más természettudományos feladatok is gazdagíthatnák a versenyt és ezzel még jobban tudnánk emelni annak színvonalát. A legjobban teljesítő diákok pedig – egyéb feltételek teljesülése esetén – akár felvételi mentességet is nyerhetnének iskolánkba.

Az angol nyelvi munkaközösségnek is van egy mind a mai napig megszervezett versenye a Memorable Dates. Ezt minden évben a saját diákjainknak szervezik meg az angol szakos kollégák különböző kategóriákban, nagy sikerrel. Pár évvel ezelőtt létezett még egy levelezős

versenyt is a környező általános iskolásoknak, de az sajnos abbamaradt. Érdemes lenne feléleszteni és újra meghirdetni ezt a versenyt, akár online formában is.

Többször, több módon is próbáltunk már iskolaújságot készíteni. Volt hagyományos módon készített változat, és volt, amit számítógép segítségével kreáltunk meg. Azt hiszem a mai fiatalok is igényelnék, hogy készüljön egy olyan újság, ami róluk és nekik szól. Beszámolhatna eredményeinkről és céljainkról, a napi és a közelgő eseményekről, programokról. Mivel diákjaink már a digitális kor gyermekei, így ennek az újságnak (vagy hírportálnak) a megvalósítását digitálisan, a neten tudnám elképzelni. Nekünk tanároknak pedig támogatnunk, segítenünk kell a megvalósítást, a kivitelezést.

Azt gondolom, hogy a helyi médiákban való megjelenésünket is erősíteni kell. Szeretném, ha több alkalommal jelennének meg cikkek a városi újságban. Véleményem szerint a helyi lakosok kíváncsiak arra, hogy mi történik a település egyik impozáns intézményében. A körzeti tv-kben való szereplésünket is csak támogatni lehet.

Többször gondoltunk már arra, hogy iskolánk is pályázhatna az Ökoiskola címre. Szerintem minden adott a cím elnyeréséhez. Ápolt, szép környezetben taálható az épület, szelektíven gyűjtjük a szemetet, külön hulladékgyűjtője van a használt elemeknek, papírgyűjtést szervezünk, stb. Bizom benne, hogy a nevelőtestület is látja majd ennek a címnek a fontosságát és lesznek olyan kollégák, akik segítenek majd a pályázat elkészítésében és beadásában. Az ökoiskola elnyerésében az is segíthetne, ha az iskola egésze aktívabban venne részt a település által meghirdetett tavaszi szemétszedési akcióban.

Iskolánk az idén 70 éves. Ennek alkalmából szeretném, ha az előző kerek évfordulókhoz hasonlóan évkönyvet tudnánk megjelentetni. Szép ünneplése lenne ez az elmúlt hét évtizednek és kívánom, hogy a Bolyai sok ilyen évfordulót ünnepeljen még.

Az arculat kialakításában fontos szerepe van annak, hogy az érdeklődőket az interneten mi fogadja, ha rákeresnek intézményünkre. Az iskolai honlap megjelenése, dizájnja, informatív tartalma ezért is nagyon fontos. Meg kell felelnünk az igényeknek, így a honlapunkat érdemes pár évenként modernizálni, frissíteni. Ahhoz, hogy egy esetleges külföldi érdeklődő is megfelelő információt kaphasson a gimnáziumról, fontos lenne a honlap lefordítása angol nyelvre. Ebben szeretném majd a kollégáim segítségét kérni.

3.2 A Bolyai pedagógiai jövőjéről

Egy iskola múltja, jelene nagy mértékben meghatározza jövőjét is. Ha megvannak azok az alapok, hagyományok, melyekre lehet építkezni, és ehhez társul egy céltudatos és eltökélt jövőkép, akkor az iskola biztosabban kezdhet neki az előtte álló éveknek, kihívásoknak, feladatoknak.

Továbbra is az a legfőbb célunk, hogy minél több diákunk a felsőoktatásban folytathassa tanulmányait. Fontos a pályakövetési rendszerünk felelevenítése, mellyel pontosan tudhatjuk, hogy az érettségit követően ki, hol folytatja tanulmányait, esetlegesen ki helyezkedik el a munka világában. Ez egy jó visszajelzés lehetne a gimnáziumnak és segíthetné a következő évek pályaválasztási napjainak, foglalkozásainak a megszervezését.

3.2.1 Személyi feltételek

A Bolyai nevelőtestülete mindig szilárd alapját adta a nevelésnek-oktatásnak. Az itt dolgozók hivatástudatból tanítanak, mert hiszik, hogy ezáltal lehet biztosítani az egyén és a társadalom jövőjét. Olyan hagyományokra épülő értékrendet képviselnek pedagógustársaim, melyek átadásával az itt tanuló diákok megtalálhatják a számításukat a jövőben és amelyre nyugodtan lehet alapozni a későbbiekben.

Az elkövetkező években – látva a tantestület életkori összetételét – fel kell készülnünk arra, hogy a tantestületből többen is elérjük az öregségi nyugdíjkorhatárt, így várhatóan nyugdíjba vonulnak. Matematika, fizika, kémia, testnevelés oktatását kell majd új kollégákkal megoldanunk, – ami ismerve a mostani pedagógushiányt, – nagy kihívást jelent majd. Bízom benne, hogy a majd nyugdíjba vonulók még vissza tudják jönni óraadóként, ezzel is segítve a gimnáziumot.

Továbbra is mindent meg kell tenni azért, hogy a tanárok teljesíteni tudják továbbképzési kötelezettségüket, vagyis a hétévenként kötelező 120 órás képzéseket el tudják végezni. Előtérbe kell helyezni azokat a kollégákat, aki egy újabb szak megszerzését tűzik ki célul, hiszen ezzel az iskola szakos ellátottságát tudjuk bővíteni. Továbbá támogatni szeretném azokat, akik az IKT területén szeretnének módszertanilag fejlődni, megújulni.

Figyelnünk kell az egyenletes teherelosztásra a tantárgyfelosztás készítésénél, az órák kiosztásánál, valamint a tanév programjainak megszervezésénél. Több kollégát kell megszólítanunk, hogy ne mindig ugyanazok a húzóemberek lássanak el feladatot.

Sajnos annak ellenére, hogy több év állt rendelkezésre, a kollégák jelentős része még ma is csak a Pedagógus I. fokozatban van. Ez azt jelenti, hogy a következő tanév tavaszán kötelezően mindenkit jelentkeztetnünk kell a Pedagógus II. fokozat megszerzésére irányuló minősítési eljárásra. Nagyon szeretném, ha a kollégák elfogadnák a minősítési eljáráson való részvételt és senkitől sem kellene majd egy esetleges nemteljesítés miatt megválni.

A minősítések után pedig várható a tanfelügyeleti eljárások beindulása főleg azért, mert erre még egyetlen egy kolléga esetében sem került sor.

Továbbra is részt kell vennie minden kollégának a belső önellenőrzési folyamatokban. Az első öt év tapasztalatai alapján azt gondolom megtaláltuk azt a leghatékonyabb módszert, mellyel a kollégák rugalmasan és sikeresen be tudnak kapcsolódni ebbe a feladatba. Természetesen a vezetői és az intézményi önértékeléseket is szükséges lesz elvégezni majd a megfelelő időközönként. Szeretnék – nem csak az önértékelésben részt vevőknél – órákat látogatni, amelynek célja csak a segítő szándék lehet.

3.2.2 Nevelést és oktatást érintő kérdések

Képzéseinkről

Iskolánk jelenlegi képzési profilját a 2018/19-es tanévben vezette be, melyet a 2020-as NAT szerint a 2020/21-es tanévben módosítanunk kellett. Így 2020 őszétől már a legújabb törvényi szabályozások figyelembevételével indítjuk osztályainkat.

Elmondható, hogy a visszajelzések alapján a váltás, az új profilok hozták az elvárásokat. A hatodikos és nyolcadikos diákok érdeklődnek képzéseink iránt és ez a jelentkezések számában jól látszik. A változtatás jelenleg nem indokolt, de figyelni kell az esetlegesen változó igényeket és amennyiben szükséges, akkor módosítani kell a képzési rendszerünkön.

Egy dolgon azért hosszú távon el kell gondolkodnunk és fel kell készülnünk: az emelt óraszámú idegen nyelvi osztály esetében az osztály kb. egy harmadát adó németes diákok száma és tudásuk az évek alatt folyamatosan a határon van. Vannak beiskolázási évek, mikor jó diákokat tudunk kiválogatni és azok ide is akarnak jönni, de sajnos vannak évek, mikor a minimális létszámmal vesszük fel őket és a tudásuk sem feltétlenül megfelelő. Az idei felvételnél az látszik, hogy többen is vannak és jó képességűek (a hozott, központi és szóbeli pontszámuk alapján) a német nyelvre jelentkezők. A kérdés, hogy ez meddig lesz így. Jellemző trend ugyanis, hogy az általános iskolákban is átállnak az angol nyelv tanítására (ebben közre játszhat a kevés német szakos tanár is). Tehát kevesebben tanulják a németet, mint első nyelv.

Esetleg egy informatika „tagozat” kiválthatja a németes képzést, és ehhez jelenleg minden feltételünk (mind tárgyi, mind személyi) adott is.

A már kialakított csoportbontásokat meg kell tartani, hisz így jóval hatékonyabb a tanulás, a tanárnak és diáknak több lehetősége van arra, hogy projekt munkával, csoportosan dolgozzanak fel tananyagokat. Szeretném, ha matematikából (és igény és lehetőség esetén magyarból, történelemből) az alapórákat és az érettségi felkészítő foglalkozás óráit ugyanaz pedagógus tanítaná külön csoportban. Hiszem, hogy ezzel hatékonyabbá válhatna az emelt szintű érettségikre való felkészítés.

Az utóbbi években mindig felvetődött annak a kérdése, hogy kell-e, érdemes-e a felvételi eljárásban – a nyelvi osztályon kívül is – szóbeli elbeszélgetést tartani. Azt gondolom, hogy ezzel a hozzánk jelentkező diákokat egy kicsit megismerhetnénk és lehetőségünk lenne arra is, hogy a sok egyező ponttal rendelkező diák között különbséget tudjunk tenni, ami pedig a felvételi sorrend egyértelműbb meghatározását jelentené.

Digitalizálódó iskola

Megváltozott a körülöttünk lévő világ. Az eddigi tanítási módszereink nem feltétlenül hatékonyak, így változtatnunk kell. Előtérbe kell, hogy kerüljenek a kooperatív tanulásra, az élményközpontúságra alapozó pedagógiai módszerek. Használunk kell az IKT-t.

A hagyományos értelemben vett tankönyveink, tanítási segédanyagaink is egyre inkább digitális formában lesznek elérhetőek. A digitális átállás első pár lépcsőjén már túl vagyunk. Ez a járvány hozta digitális oktatás volt, ami nyomot hagyott a tanároknak és a diákoknak is. Nem volt még ekkor kialakult rendszere ennek a fajta oktatásnak. Voltak próbálkozások, voltak, akik egy-egy alkalmazást már tesztelgettek, de igazán kiforrott megoldás még nem született. Az otthoni tanuláshoz a semmiből kellett egy működő digitális tanulási környezetet kialakítani. Mi ennek elég hamar eleget is tudtunk tenni. Jól sikerült a megfelelő környezet kialakítása, így a második digitális tanulási időszakban már rutinosan állt át tanár és diák egyaránt.

Viszont ez a felület is elérte határait. Feljebb kell lépnünk. Váltanunk kell egy olyan platformra, amely több lehetőséget kínál mindenkinek. Az iskola megfelelő eszközparkkal és internettel rendelkezik ahhoz, hogy ne csak otthon, de a tanítási órákon is lehessen IKT-t használni. Az átállás egy újabb mozzanata, hogy a most futó RRF pályázatban a pedagógusok és 9. évfolyamos diákok laptopokat igényelhetek otthoni és akár iskolai munkavégzésre.

Úgy vélem, az új, IKT-s pedagógiai módszerek lehetőséget adnak a tehetséggondozás, versenyeztetés, a lemaradó diákok esetében pedig a felzárkóztatás hatékonyabbá tételéhez is.

Adminisztráció fejlesztése

Iskolánk elég hamar, már 2012-ben bevezette az elektronikus naplót. Többször is váltanunk kellett az évek alatt, míg a fenntartóváltások eredményeképpen 2017-től a Kréta rendszert kezdtük el használni. A kezdeti problémák megoldása után mára már szinte minden adminisztratív feladatban használható. Így a közösségi szolgálatot is már ebben vezetjük. A következő tanévtől szeretném, ha a lehető legtöbb adminisztratív feladat a Krétán keresztül kerülne rögzítésre. Így a mulasztások igazolásán túl az egyedi kikérők, felmentési (pl. plusz testnevelés óra alóli mentesség) kérelmek leadására, a közösségi szolgálat elszámolólapjának beadására is így kerülne sor.

A tanári és vezetői kommunikáció hatékonyságát növelhetné, ha létrehoznánk az iskola különböző csoportjainak online naptárakat, melyekbe rögzíteni tudnánk az elvégzendő feladatokat, határidőket, felelősöket, segítőköt.

3.2.3 Diákélet a gimnáziumban

Tanulóinkkal alapvetően nincsenek viselkedésbeli problémáink, jó magatartású diákok járnak iskolánkba. Ez persze nem jelenti azt, hogy a tanórák zavarásáért, a házirend megszegéséért, rongálásért ne kellene néha-néha szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetést kiosztani. Elvértve akad csak olyan, akit igazgatói figyelmeztetésben kell részesíteni.

Természetesen jóval több azon diákok száma, akik az egyes osztályszintű vagy iskolai programok megszervezésében segítenek, önkénteskednek, így ők sokszor kapnak osztályfőnöki, illetve igazgatói dicséretet.

Fontos, hogy a diákok jó példákat lássanak maguk előtt. Nekünk, az iskolában dolgozóknak jó mintát kell adnunk a diákok felé. Csak úgy tudunk hitelesek maradni, ha az elvárásaink szerint cselekszünk mi magunk is. Igaz ez az iskolába való megérkezésre, a pontos órátartásra, a tanítási órára való felkészülésre, a dolgozatok javítására. És ne feledkezzünk meg az egészséges életmódra való nevelésről sem, mint ahogy az sem mindegy, hogy a közösségi médiákon ki, mit oszt meg, hogyan szól hozzá egy-egy bejegyzéshez.

Az elmúlt két év járványos időszaka után látható, hogy diákjaink nem igazán találják önmagukat. Nem tudnak olyanok lenni, mint előtte. Látjuk, hogy gondot okoz a megfelelő módon való tanulás, és sajnos többen szenvednek mentális problémákkal. Nekünk tanároknak feladatunk, hogy ezeket észrevegyük, segítsünk a problémák leküzdésében, és ha kell, merjünk külső segítséget kérni.

A diákok megváltozott viselkedése a szórakozásukban is látható. Az iskolai eseményekre jóval kevesebben jönnek el, mint régen. Más szórakozási formákat keresnek, az iskolai rendezvények már nem annyira érdekesek számukra. Jól látszik ez az érdektelenség az idei Bolyai-nap megszervezésében is. Nem tudnak önállóan dönteni egy olyan napról, ami csak az övék lehetne. Bízom benne, hogy csak időszakos problémáról van szó és egy kis segítséggel újra színvonalas diákprogramok jöhetnek létre. Nagy felelőssége van többek között ebben az iskolai diákönkormányzatnak. Fontos, hogy ez a közösség is csak akkor tud hatékony lenni, ha olyan diákok a tagjai, akik tenni akarnak az iskoláért, a diákközösségért. A tettekre kész tagok kiválasztása viszont az osztály és az osztályfőnök felelőssége.

Az iskolai diákéletet alapvető szervezése mellett (ünnepekhez tartozó bulik, sportesemények, diáknap) szeretném, ha az iskolarádió ismét beindulna. Véleményem szerint lenne rá igény, hogy az óráközi szünetekben normális keretek között az őket érintő információk bemondásra kerüljenek a zeneszámok között.

3.3 Tárgyi feltételek javítása

Az 1990-es évek nagy átépítésére, épületfejlesztésére a fennmaradás miatt volt szükség. Az azóta elvégzett felújítások mind korszerűbbé, komfortosabbá tették az intézményt. De, mint egy családi ház esetében is, mindig van mit csinosítani, javítani. Egy intézmény esetében ez halmozottan érvényes. Vannak megoldandó problémák, feladatok, hogy gimnáziumunk még jobban működő, kényelmesebb és szebb legyen.

Az egyik ilyen hosszú távú feladat és a legnagyobb kihívás, hogy az iskola testnevelés óráinak megtartásához, a zsúfoltság megszüntetéséhez egy újabb tornacsarnokra, teremre lenne szükségünk. Ezt meg lehetne valósítani a meglévő torna épülethez való hozzáépítéssel is, de jobb megoldásnak tartanám a gimnázium épülete melletti önkormányzati tulajdonban lévő telken egy önálló épület felépítését. Ezt nem csak a gimnázium, de a település is tudná hasznosítani különböző események, rendezvények megtartására. A tetőterében tantermek kialakításával a gimnázium jelenlegi nagy teremterhelését lehetne csökkenteni.

Amennyiben sikerülne az előzőekben leírt tornacsarnokot megépíteni, akkor el lehetne gondolkodni azon is, hogy a főépület földszintjén lévő jelenlegi nagyteremből tanári szobát alakítunk ki, ahol akár minden kollégának lehetne helyet biztosítani. Ezzel a tanáraink egy légtérben lehetnének, s így folyamatos és közvetlen kommunikáció alakulhatna ki, ami esetlegesen megszüntethetné az elszigetelődést. A jelenlegi nagytanáriból és az irodák átalakításából lehetne legalább még két helyiséget kialakítani: egy tárgyalót, melyben mód nyílna bármilyen kisebb értekezlet (pl.: munkaközösségi) megtartására és itt tudnánk fogadni a szülőket is. A másik helyiség egy tanári pihenőszoba lehetne, ahol az étkezés mellett például lenne lehetőség egy kávé vagy tea mellett megbeszélni a nap eseményeit, történéseit. Ezzel az átalakítással a titkárság irodái is nagyobb helyiségbe költözhetnének át.

A tornaépületben lévő három öltöző és zuhanyzó, valamint az iskola többi mellékhelyiségei is elhasználódtak az évek alatt. Jó lenne felújítani őket. Le kellene cserélni a járólapokat, új szaniterekre, csapokra, elektromos kézszártókra lenne szükség úgy, hogy közben megújítjuk a korrodálódó csővezetékrendszert is.

Az utóbbi években többször voltak ellenőrizni nálunk a katasztrófavédelemtől. Alapvetően mindent rendben találtak, de hiányolták, hogy egy ekkora intézményben, ahol egyre több érték található, nincs beépített tűzjelző rendszer. Szeretném ezt a hiányosságot a lehető leghamarabb egy korszerű, távriasztás leadására alkalmas berendezéssel pótolni és megerősíteni az épület és a benne elhelyezett tárgyak, eszközök, értékek biztonságát. Ezzel együtt az iskolában már meglévő riasztórendszer korszerűsítésére is sort lehetne keríteni. A jelenlegi mozgásérzékelőkön kívül szükség lenne nyitás- és betörésérzékelőkre és egy kamerarendszert is be lehetne építeni a nagyobb biztonság érdekében. Ennél a védelmi eszköznél is fontosnak tartom a távriasztási, távfelügyeleti megoldást.

El kell gondolkodnunk azon, hogy a könyvtárnak méltóbb helyet találjunk. Jelenlegi állapotában nem tudja teljesen betölteni könyvtári funkcióit. A nyitott teraszunk ésszerű beépítésével egy tágas, napfényes könyvtári helyiséget tudnánk kiépíteni, melyben lenne hely a könyveknek, olvasóhelyiségnek, valamint egy számítógépes saroknak, ahová internettel rendelkező gépeket tudnánk kitenni az érdeklődő diákoknak.

A fenntartó és az önkormányzat ígérete alapján ebben az évben megújulhatnak a főépület első emeletén lévő nagyterem padlói. A mostani parketta már elkopott, sok helyen kimozgott, ami nem csak esztétikailag csúnya, de már balesetveszélyes is. A következő években pedig a további parkettás helyiségek padlóit szeretnénk felújítani. Így szükség lesz a nagytanáriban, a

titkárság három szobájában és a könyvtárban is lecserélni a mostanra már teljesen elhasználódott parkettát valami sokkal strapabíróbb padlózatra.

Az előzőekben leírt fejlesztések alkalmával sort lehetne keríteni a tisztasági festésekre is. Régen volt az épületekben festés, így ez már nagyon időszerű lenne. Főleg a tetőtérben található termekre, folyosókra igaz ez, ahol az ablakok melletti beázások elcsúnyítják a falakat.

Évek óta problémát jelent a kerékpárral és motorral iskolába érkező diákok esetében a járművük napközbeni tárolása, megőrzése. A jelenlegi, Sóhajok hídja alatti területet már kinőttük. Megoldást jelentene, ha az Esze Tamás utca felőli oldalra egy féltetőt építtethetnénk az átjáróhoz, amely alatti részt térköveztetnénk is. Ez jelentősen kibővítené a tároló területét, megfelelő helyet biztosítva a kétkerekű közlekedési eszközöknek.

Amellett, hogy az iskola sok új informatikai eszközt, számítógépeket és laptopokat kapott, valamint sikerült az internetes sávszélességünket is növelni, az iskolában kiépített hálózat felújításra szorul. Új, nagyobb kapacitású aktív és passzív hálózati eszközök beszerelésével gyorsabbá és stabilabbá tudnánk tenni az iskola számítógépes hálózatát.

A Tankerület tulajdonában van az Esze Tamás utca és a Falu Tamás utca sarkán lévő lakóingatlan, ami az iskolától nem több, mint 100 méterre található. Teljes felújításra szorul, de ha elkészülne, akkor alkalmas lenne a gimnáziumban elhelyezkedő tanárok lakásproblémáinak a megoldására és ezáltal vonzóbbá tudnánk tenni a gimnáziumot és magát a települést is.

A jelenlegi, papíralapú munkaidő-nyilvántartást szeretném digitális megoldással kiváltani. Erre a most a hőkapuként funkcionáló kamera is képes, de akár egy külön RFID leolvasó egység felszerelésével és beléptetőkártyák kiosztásával is egyszerűbbé, könnyebbé lehetne tenni a dolgozók iskolai benntartózkodásának nyilvántartását.

Az előbbieken leírt elképzelések (beruházások, tárgyi eszközök, kirándulások, tehetséggondozás, továbbképzések, stb.) elérése érdekében figyelniünk kell a kiírt pályázatokat, melyek nagy lehetőséget jelenthetnek céljaink megvalósításában, teljesülésében. Ugyanakkor az éves feladataink elvégzését, azok sikerességét nagyban segíthetné, ha találnánk olyan cégeket, vállalkozásokat, akik szponzorként tudnák támogatni iskolánkat.

3.4 A kapcsolatrendszer fejlesztése

Minden kapcsolatot lehet még jobbá tenni. Ez csak a kapcsolatban résztvevőkön múlik. Én azon leszek, hogy mind a belső, mind a külső partnereinkkel kialakított kapcsolat kiegyensúlyozott, mindkét fél számára előnyös, hasznos és eredményes legyen.

Belső kapcsolatok

Szeretném elérni, hogy az intézményen belül az információátadás, közlés egyértelmű és hatékony legyen. El szeretném kerülni, hogy a nem megfelelő közlések miatt félreértések, problémák keletkezzenek.

Fontosnak tartom, hogy a hó elejei tantestületi értekezletek mellett legyenek heti rendszerességgel munkaközösségvezetői értekezletek is, ahol át tudnánk tekinteni, ki tudnánk értékelni az előző heti feladatokat, ugyanakkor mód nyílna arra, hogy az előttünk álló hét tennivalóit átbeszéljük (ki miért lesz felelős, kit kell még bevonnai a feladatba, milyen igények vannak, azokat hogyan lehet teljesíteni, stb.)

Alapítványunk feladatköre jelenleg elég szűk. Ennek bővítésével, vagy egy újabb alapítvány létrehozásával szeretném a hiányosságokat megszüntetni. Azt gondolom, hogy nem csak a jól teljesítő, sikereket elérő, a Bolyai hírnevét öregbítő diákokat kell jutalmaznunk, de az ő felkészülésüket segítő tanárok munkáját is el kell ismernünk, meg kell becsülnünk. Természetesen a tehetséggondozás segítése mellett a felzárkóztatásban eredményeket elérő, a Bolyaiért sokat tévő kollégákat is hasonló módon jutalmazhatnánk.

Az énekkarunknak szeretnék nagyobb szerepet szánni. Több iskolai fellépés mellett nagyon jó lenne, ha ismét énekversenyeken vennének részt, és onnan ismét sok szép díjjal térnének vissza.

A Szülői munkaközösség pár éves működése alatt már bizonyította, hogy szükség van rájuk. Többször vettek részt és segítettek az iskolai gyűjtéseket, a Bolyai bál megszervezését. Bízom benne, hogy a következő időszakban is számíthatunk majd segítő munkájukra.

Külső kapcsolatok

A közösségi szolgálat teljesítésénél célokom, hogy a diákok több helyre menjenek el, így többféle inger is érne őket. Ezzel tágabb képet kaphatnak a segítségnyújtási lehetőségekről. Több olyan programot kell szervezni – akár iskolán belül, akár iskolán kívül is, – ahol egyszerre

többben végezhetnek közösségi szolgálatot (pl. szemétszedés, kertrendezés, kisebbek segítése, felzárkóztató foglalkozások tartása, stb.)

Tovább kell népszerűsíteni, és a pozitív visszajelzések alapján hirdetni a Határtalanul programban való részvételt. Bár a mostani körülmények nem segítik az ilyen programok megvalósítását, mégis bízom benne, hogy hamarosan minden normalizálódni fog és újra nyugodt feltételek mellett lehet majd a külföldi magyarok lakta területekre több napos kirándulásokat szervezni.

Bízgatnunk kell diákjainkat, hogy éljenek a helyben elérhető nyelvvizsgázás lehetőségével, hiszen egy sikeres nyelvvizsga közép- illetve felső fokon, plusz pontokat jelenthet a továbbtanulásban. Arról nem beszélve, hogy ezzel már most teljesítheti a diplomakiadás nyelvvizsgára vonatkozó feltételeit.

Ugyanakkor keresnünk kell annak a lehetőségét is, hogy külföldi cserediák programokban is részt tudjunk venni. Jó megoldás lehet az AFS Magyarország Nemzetközi Csereprogram Alapítvány, melynek keretében már érkezett hozzánk vendégtanuló 2017-ben Hong Kongból.

Remélem, hogy a már másodszerre elhalasztott Külföldi Nyelvtanulási Programot is sikerül hamarosan beindítani és végre kiutazhatnak két hétre a 9. és 11. évfolyamos diákjaink angol, illetve német nyelvterületre.

4. Összegzés

Az előbbieken leírt helyzetjelentésből és pályázati programból is jól látszik, hogy van feladat bőven. Talán túl sok is. Talán van, amely megmarad az elképzelés szintjén, és biztos lesz olyan, ami csak részben valósul majd meg. Ennek ellenére én bízom benne, hogy a felsoroltak többsége megvalósítható, kivitelezhető. Ehhez elszántságra, jól működő és támogató nevelőtestületre és nem utolsósorban külső pártfogókra, szponzorokra van szükség.

Már helyettesként is láttam, hogy milyen kihívást jelent a vezetői munkakör ellátása. Mennyire szerteágazó, sokrétű feladatot kell ellátni. Bízom benne, hogy pályázatom elfogadása esetén el tudom végezni mindazt a munkát, amit egy intézmény vezetőjeként a fenntartó, az iskola, a tanulók, a szülők és a kollégák elvárnak.

Intézményvezetőként arra fogok törekedni, hogy az intézmény fenntartójával konstruktív kapcsolatot tudjak kialakítani, hisz az intézményi célok eléréséhez, a feladatok elvégzéséhez szükség van támogató segítségükre. A jogszabályok változásai miatt fontos a szoros kapcsolattartás az intézmény működtetése, fejlesztése és a humán erőforrás tervezése miatt is. Ügyelnünk kell arra, hogy iskolai dokumentumaink naprakészek legyenek, lekövessék az esetleges jogszabályi változásokat.

Fontosnak tartom, hogy a hagyományaink megőrzése, ápolása mellett megőrizzük iskolánk jó hírnevét, szakmai színvonalát. Ugyanakkor mindig nyitottnak kell lennünk az újra, mindig pozitívan kell hozzáállnunk a változásokhoz. Szeretném, ha a tantestület továbbra is az egymást segítő, támogató, azonos szemlélettel és következetességgel bíró szaktanárokból állna.

A fentiekben megfogalmazott rövid-, közép-, és hosszútávú célok eléréséhez, a vezetési program megvalósításához kérem a döntéshozók támogatását.